Lietas Nr. C73471921
Lietas arhīva Nr. C-0875-22/40
ECLI:LV:ZRT:2022:0117.C73471921.5.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Ogrē 2022.gada 17.janvārī

Zemgales rajona tiesas tiesnese N. Zavadska,
rakstveida procesā izskatīja civillietu PlusPlus Baltic OÜ prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2021.gada 30.jūnijā prasītāja PlusPlus Baltic OÜ, kuru uz pilnvaras pamata pārstāv Ārvalsts komersanta PlusPlus Baltic OU filiāle Latvijā cēla prasību pret atbildētāju /pers. A/ par parāda piedziņu, kurā, pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1589., 1652.panta 3.punktu, 1716., 1717., 1720., 1756., 1943.pantu, Komerclikuma 463.?467.pantu, lūdz piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam parāda pamatsummu 3544,99 *euro*, līgumiskos procentus 490,44 *euro* par laika periodu no 2017.gada 3.oktobra līdz 2020.gada 29.maijam, līgumsodu 42,02 *euro* par laika periodu no 2017.gada 3.oktobra līdz 2020.gada 29.maijam, likumiskos procentus 224,35 *euro* par laika periodu no 2020.gada 29.maija līdz 2021.gada 18.jūnijam, valsts nodevu 406,71 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,37 *euro*; atzīt prasītāja tiesības saņemt no atbildētāja 6 % gadā no nesamaksātās parāda pamatsummas par laiku līdz sprieduma pilnīgas izpildes dienai.

Prasības pieteikumā norādīti šādi argumenti.

[1.1] 2017.gada 3.oktobrī AS „mogo" (turpmāk – aizdevējs) un /pers. A/ (turpmāk – atbildētājs) noslēdza līzinga līgumu Nr. /numurs/ (turpmāk–līgums), transportlīdzekļa /TL marka/, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, šasijas Nr. /šasijas numurs/, izlaiduma gads 2004, iegādei.

Saskaņā ar Līguma noteikumiem kopējā līzinga summa – 3350 *euro*. Līgumā noteikta atlīdzība par finansējuma lietošanu – procentu likme 45,6% gadā. Saskaņā ar līguma maksājuma grafiku līzinga termiņš noteikts 2023.gada 3.oktobris.

Pamatojoties uz līguma vispārējo finanšu līzinga noteikumu 2.sadaļu, pēc tam, kad aizdevējs bija ieguvis automašīnu īpašumā, aizdevējs piešķīra atbildētājam tiesības turēt, lietot (nomāt) un izpirkt transportlīdzekli, bet atbildētājs apņēmās pieņemt transportlīdzekli līzingā – nomā ar tiesībām to izpirkt, kā arī samaksāt līguma maksājumus atbilstoši līguma noteikumiem. Atbildētājam bija jāveic ikmēneša maksājumi saskaņā ar līguma maksājuma grafiku.

[1.2] 2018.gada 9.augustā atbildētājs un aizdevējs noslēdza līguma grozījumus Nr. /numurs 1/, saskaņā ar kuriem līzinga summa noteikta 3949,16 *euro* un atmaksas termiņš – 2023.gada 9.oktobris.

[1.3] Saistību kavējuma un nepilnīgas izpildes dēļ no atbildētāja puses, aizdevējs 2020.gada 29.maijā nosūtīja atbildētājam paziņojumu par vienpusēju atkāpšanos no līguma un lūdza veikt kopējā parāda pilnīgu samaksu. Parāds netika samaksāts un transportlīdzeklis netika realizēts.

[1.4] 2020.gada 30.septembrī starp aizdevēju un prasītāju noslēgts cesijas līgums, saskaņā ar kuru aizdevējs cedēja savas prasījuma tiesības pret atbildētāju. Prasītājs, 2020.gada 12.oktobrī, atbildētājam nosūtīja paziņojumu par prasījuma tiesību nodošanu un jauno maksājuma veikšanas kārtību.

Atbildētājs nav izrādījis interesi par līguma saistību pienācīgu izpildi un maksājumus parāda dzēšanai nav veicis.

[2] Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus ne tiesas noteiktajā termiņā, ne arī vēlāk tiesā nav sniedzis.

[3] Ar Zemgales rajona tiesas tiesnese s 2021.gada 19.augusta lēmumu, pamatojoties uz Covid – 19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10.pantu, nolemts civillietu skatīt rakstveida procesā 2022.gada 17.janvārī.

2021.gada 10.decembrī lietas dalībniekiem paziņots par lietas izskatīšanas laiku un vietu, vienlaikus norādot, ka civillietu skatīs tiesnese N. Zavadska un nosakot termiņu noraidījuma pieteikšanai, paskaidrojumu vai citu procesuālo lūgumu iesniegšanai tiesā līdz 2022.gada 10.janvārim.

[3.1] Lietas dalībnieku papildus paskaidrojumi noteiktajā termiņā tiesā nav iesniegti, iebildumi nav celti, lūgumi nav pieteikti.

[3.2] Lietas dalībnieki noraidījumu tiesnesei nav pieteikuši.

Motīvu daļa

[4] Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnā apmērā.

[5] Lietas materiāli apliecina, ka 2017.gada 3.oktobrī starp AS „mogo", kā aizdevēju, un /pers. A/, kā aizņēmēju, noslēgts Finanšu līzinga līgums Nr. /numurs/, transportlīdzekļa /TL marka/, šasijas Nr. /šasijas numurs/, izlaiduma gads 2004, iegādei. Līgumā noteikta transportlīdzekļa pirkuma cena 3000 *euro*, kopējā līzinga summa 3350 *euro*, ar fiksēto procentu likmi 45,60% gadā. Tāpat ietverts maksājuma grafiks, no kura redzams, ka atbildētājs laika periodā no 2017.gada 3.novembra līdz 2023.gada 3.oktobrim apņēmies veikt ikmēneša maksājumus 136,62 *euro* apmērā. *(lietas 10.-18.lapa)*

[5.1] No lietas materiālos esošās izziņas par personīgā īpašuma (mantas) pārdošanas apliecinājuma redzams, ka /pers. B/, kā pārdevējs un AS „mogo", kā pircējs, nopirkusi transportlīdzekli /TL marka/, šasijas Nr. /šasijas numurs/, izlaiduma gads 2004. *(lietas 20.lapa)*

[5.2] No lietas materiāliem redzams, ka 2017.gada 3.oktobrī, AS „mogo" kā pārdevējs un /pers. A/ kā pircējs, noslēguši Pirkuma līgumu Nr. /numurs/, saskaņā ar kuru pārdevējs apņemas pārdot, bet pircējs apņemas apmaksāt, pieņemt un pirkt pārdevējam piederošo transportlīdzekli /TL marka/, šasijas Nr. /šasijas numurs/, izlaiduma gads 2004. *(lietas 21.-22.lapa)*.

[5.3] No lietas materiāliem pievienotā 2017.gada 3.oktobra transportlīdzekļa nodošanas?pieņemšanas akta redzams, ka aizdevējs nodeva atbildētājam tiesības turēt un lietot transportlīdzekli saskaņā ar līguma Nr. /numurs/ noteikumiem *(lietas 23.lapa)*.

[5.4] Ar 2018.gada 9.augusta aizdevuma nodošanas – pieņemšanas aktu AS „mogo" un /pers. A/ apliecina, ka aizdevējs nodevis, bet aizņēmējs

pieņēmis aizdevuma summu 700 *euro* skaidrā naudā atbilstoši līgumam Nr. /numurs/. *(lietas 24.lapa)*

[5.5] No lietas materiāliem redzams, ka 2018.gada 9.augustā starp aizdevēju un atbildētāju noslēgti līguma grozījumi Nr. /numurs 1/, ar kuriem kopējā līzinga summa noteikta 3949,16 *euro*, ikmēneša maksājums 166,56 *euro*, līzinga atmaksas termiņš – 2023.gada 9.oktobris. *(lietas 25.-28.lapa)*

[5.6] No lietas materiālos esošās 2018.gada 9.augusta izziņas - personīgā īpašuma (mantas) pārdošanas apliecinājuma redzams, ka atbildētājs iesniedza aizdevējam transportlīdzekli /TL marka/, šasijas Nr. /šasijas numurs/, izlaiduma gads 2004. *(lietas 31.lapa)*

[5.7] No lietas materiāliem redzams, ka 2020.gada 29.maijā aizdevējs nosūtīja atbildētājam paziņojumu par vienpusēju atkāpšanos no līzinga līguma *(lietas 32.lapa)* un izrakstīja rēķinu par nenokārtotajām saistībām 4111,45 *euro*, lūdzot veikt kopējā parāda pilnīgu samaksu līdz 2020.gada 8.jūnijam *(lietas 33.lapa)*.

Vispārējo finanšu līzinga līguma noteikumu 16.3.2.apakšpunktā noteikts, ka AS „mogo" ir tiesīgs, rakstiski informējot, vienpusēji atkāpties no līguma, ja līzinga ņēmējs pilnībā vai daļēji nav veicis termiņā [..] noteikto maksājumu vai tā daļu un kavējums ilgst 10 dienas.

No lietas materiāliem secināms, ka atbildētājs pieļāvis saistību neizpildi, neveicot ikmēneša maksājumus, līdz ar ko tiesa atzīst, ka aizdevējs pamatoti izmantojis līguma noteikumos pielīgto tiesību par vienpusēju atkāpšanos no līguma, pieprasot atbildētājam atmaksāt parādu pilnā apmērā *(Civillikuma 1589.pants)*.

[5.8] No lietas materiāliem redzams, ka 2020.gada 29.septembrī starp AS „mogo", kā cedentu, un PlusPlus Baltic OÜ, kā cesionāru, noslēgts cesijas līgums *(lietas 35.?37.lapa)*. No akta pielikuma Nr. 1 pie cesijas līguma norādīts līzinga ņēmējs /pers. A/, līguma Nr. /numurs/ (*lietas 38.lapa*). 2020.gada 12.oktobrī, prasītājs nosūtīja atbildētājam kreditora maiņas paziņojumu *(lietas 39.lapa)*.

Civillikuma 1801.pantā noteikts, ka cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedentu) un to personu, kam to atdod (cesionāru), var noslēgt jebkurā formā. Parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1805. pantu, cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šī pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savukārt citam un izlietot to pret parādnieku.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka cesijas līgums noslēgts atbilstoši Civillikuma prasībām, kā arī lietā nav pierādījumi tam, ka tas būtu apstrīdēts. Tādējādi prasītājs ieguvis prasījuma tiesības pret atbildētāju.

[6] Prasītājs lūdz piedzīt parāda pamatsummu 3544,99 *euro*.

Civillikuma 1587.pants noteic, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Civillikuma 1934.pantā noteikts, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Savukārt Civillikuma 1943.pantā noteikts, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

[6.1] Atbildētājam saskaņā ar vispārējo finanšu līzinga līguma noteikumu 7.1. apakšpunktu bija pienākums maksāt transportlīdzekļa izpirkuma maksājumus un procentu maksājumus grafikā noteiktajos termiņos, apmēros un valūtā.

Tāpat minēto noteikumu 16.6.apakšpunktā noteikts, ja līguma darbība tiek izbeigta pirms termiņa vai Mogo vienpusēji atkāpjas no līguma [..], Mogo ir tiesīgs pārdot transportlīdzekli par brīvu cenu. No transportlīdzekļa pārdošanas iegūtie līdzekļi tiek novirzīti līzinga ņēmēja saistību izpildei un ar transportlīdzekļa pārņemšanu, trūkumu vai bojājumu novēršanu un pārdošanu saistīto izdevumu dzēšanai.

Lietas materiāli apstiprina, ka pēc aizdevēja vienpusējas atkāpšanās no līguma *(lietas 32.lapa)*, atbildētājam sagatavots rēķins par kopējo parāda summu 4111,45 *euro*, nosakot samaksas termiņu līdz 2020.gada 8.jūnijam *(lietas 33.lapa)*. Lai arī paziņojumā par atkāpšanos no aizdevuma līguma aizdevējs lūdza aizņēmējam nodot nekavējoties pēc paziņojuma saņemšanas transportlīdzekli, transportlīdzeklis netika realizēts.

No lietas materiālos esošā parāda aprēķina *(lietas 59.lapa)* redzams, ka prasītājs aprēķinājis neatmaksātās pamatsummas atlikumu 3544,99 *euro*. Atbildētājam par parāda esību un nepieciešamību to samaksāt paziņots 2020.gada 12.oktobrī *(lietas 39.lapa)*.

[6.2] Ievērojot to, ka atbildētājs nav izmantojis Civilprocesa likumā paredzētās tiesības, proti, nav sniedzis rakstveida paskaidrojumus, nav cēlis iebildumus un apstrīdējis prasības pieteikumā minētos faktus, kā arī atbilstoši Civillikuma 1838.pantam nav iesniedzis pierādījumus, kas apliecinātu parāda samaksu, tiesa atzīst, ka ar lietā iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem prasītājs pierādījis sava prasījuma pamatotību un no atbildētāja piedzenama parāda pamatsumma 3544,99 *euro*.

[7] Prasītājs lūdz piedzīt līgumiskos procentus 490,44 *euro*.

Civillikuma 1753.pantā noteikts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Civillikuma 1756.pants noteic, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Civillikuma 1757.pants noteic, nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs.

Civillikuma 1946.pants noteic, ka procenti par aizdevumiem ir dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

[7.1] Vispārējo finanšu līzinga līguma noteikumu 8.1.apakšpunktā noteikts, ka līzinga ņēmējs maksā Mogo procentus no neizmaksātās transportlīdzekļa vērtības par visu faktisko finansējuma izmantošanas laiku līdz līguma izbeigšanai.

No parāda aprēķina redzams, ka aprēķinātie līgumiskie procenti ir 490,44 *euro (lietas 59.lapa)*.

[7.2] Tiesa konstatē, ka atbildētājs nav veicis prasītāja norādīto procentu samaksu, kā arī nav apstrīdējis aprēķinātos procentus, līdz ar to tiesa atzīst, ka no atbildētāja prasītāja labā piedzenami līgumiskie procenti 490,44 *euro*, kas aprēķināti par laika periodu no 2017.gada 3.oktobra līdz 2020.gada 29.maijam.

[8] Prasītājs lūdz piedzīt līgumsodu 42,02 *euro*.

Civillikuma 1716.panta pirmā un trešā daļa noteic, ka līgumsods ir pamatums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

[8.1] Vispārējo finanšu līzinga līguma noteikumu 15.3.apakšpunktā noteikts, ka Mogo ir tiesīgs piemērot par līgumā noteikto maksājumu kavējumu līdz saistību izpildei vai līdz Līguma izbeigšanai līgumsodu 0,5% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas par katru kavējuma dienu, taču ne vairāk par 10% no neizmaksātās transportlīdzekļa vērtības, [..].

[8.2] Tiesa atzīst, ka ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem pierādīts, ka atbildētājs nav veicis ikmēneša maksājumus noteiktajos termiņos, līdz ar to atbildētājam pamatoti un atbilstoši līguma nosacījumiem piemērots līgumsods.

Tiesa, vērtējot līgumsoda proporcionalitāti, atzīst, ka tas ir samērīgs ar galveno saistību apmēru un atbilst vispārējiem taisnīguma un samērīguma principiem. Lietā nav konstatējama prasītāja negodprātīga un atbildētāja tiesību aizskaroša rīcība, līdz ar to tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājam piedzenams līgumsods 42,02 *euro*.

[9] Prasītājs lūdz piedzīt likumiskos procentus 224,35 *euro*.

Civillikuma 1753.pants noteic, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Civillikuma 1652.panta pirmās daļas 3.punkts noteic, ka parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas.

Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 1.punktu procenti jāmaksā par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Civillikuma 1765.panta pirmā daļa noteic, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

[9.1] Vispārējo finanšu līzinga līguma noteikumu 8.1.apakšpunktā noteikts, ka pēc Līguma izbeigšanas līzinga ņēmējs maksā Mogo likumiskos procentus.

No lietā esošā parāda aprēķina *(lietas 59.lapa)* redzams, ka aprēķināti likumiskie procenti 224,35 *euro*. Savukārt no lietā esošajiem pierādījumiem konstatēts atbildētāja pieļautais saistību izpildes kavējums, kas dod pamatu prasītājam lūgt piedzīt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus, kas aprēķināti no 2020.gada 29.maija (vienpusēja atkāpšanās no līguma) līdz 2021.gada 18.jūnijam (prasības aprēķina sagatavošanas diena).

[9.2] Atbildētājs nav apstrīdējis likumisko nokavējuma procentu aprēķinu, kā arī nav iesniedzis pierādījumus, kas apliecinātu likumisko nokavējuma procentu samaksu.

Līdz ar ko, tiesa atzīst, ka no atbildētāja piedzenami likumiskie nokavējuma procenti 224,35 *euro* par laika periodu no 2020.gada 29.maija līdz 2021.gada 18.jūnijam.

[10] Prasītājs lūdz atzīt tiesības saņemt 6 procentus gadā no nesamaksātās parāda pamatsummas par laika posmu līdz sprieduma izpildes dienai.

Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, [..].

Saskaņā ar Augstākās tiesas Civillietu departamenta atziņām *(sk. 2016.gada 29.janvāra lēmumu lietā Nr. SKC-1331/2016)* likumiskie procenti, tiesības uz kuriem norādītas tiesas spriedumā atbilstoši Civilprocesa likuma 195.pantam, būtu aprēķināmi par sprieduma izpildes nokavējumu, tātad, par laiku posmu pēc sprieduma labprātīgās izpildes termiņa beigām.

Tiesa, atbilstoši Civillikuma 1765.panta pirmās daļas un Civilprocesa likuma 195.panta normai, atzīst par pamatotu prasītāja lūgumu noteikt tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos sešus procentus no parāda.

[11] Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Ievērojot to, ka tiesa atzina prasību par pamatotu, no atbildētāja par labu prasītājam piedzenami samaksātie tiesas izdevumi, proti, valsts nodeva 406,71 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,37 *euro (lietas 7., 8., 9.lapa)*.

[12] Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam atbildētājam nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 93.- 97., 190., 193.,195., 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda:

apmierināt prasību pilnībā.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu Igaunijā reģistrētajai PlusPlus Baltic OÜ, reģistrācijas numurs 12273105, parādu 3544,99 *euro*, līgumiskos procentus 490,44 *euro* par laika periodu no 2017.gada 3.oktobra līdz 2020.gada 29.maijam, līgumsodu 42,02 *euro*, likumiskos procentus 224,35 *euro* par laiku no 2020.gada 29.maija līdz 2021.gada 18.jūnijam un tiesas izdevumus 412,08 *euro*, kopā 4713,88 *euro* (četri tūkstoši septiņi simti trīspadsmit *euro*, 88 centi).

Samaksa veicama Ārvalsts komersanta PlusPlus Baltic OÜ filiāle Latvijā norēķinu kontā Nr. LV76HABA0551041569842, „Swedbank" AS.

Atzīt PlusPlus Baltic OÜ, reģistrācijas numurs 12273105, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos procentus - 6% (sešus procentus) no simta gadā no parāda summas par laiku pēc sprieduma labprātīgas izpildes termiņa beigām līdz sprieduma izpildei.

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas – 2022.gada 17.janvāra Zemgales apgabaltiesai, iesniedzot apelācijas sūdzību Zemgales rajona tiesā (Ogrē).

Tiesnese N. Zavadska